

Motion till riksdagen

1988/89: Kr330

av Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c)

Filmfrågor

De grundläggande kulturpolitiska målen bör också gälla för den svenska film- och biografpolitiken. Centerns utgångspunkter redovisas i partimotionen 1988/89:10 om kulturpolitiken.

En framgångsrik film- och biopolitik försätter såväl statliga som kommunala insatser förutom det arbete som branschen själv och visningsorganisationerna utför. Det reviderade film- och videoavtalet bör ge en god grund för en mer aktiv statlig filmpolitik.

Statens ansvar för visning och spridning av värdefull film har varit föremål för en särskild översyn. I utredningen framförs en rad förslag till åtgärder för att främja värdefull film. Regeringen väljer att i långa stycken hänföra förslagen till förändringar och förbättringar av nuvarande bidragsregler och motsvarande till en ny sammanslagen nämnd, visningsnämnden.

Centern tillstyrker en sammanslagen nämnd med de arbetsuppgifter som redovisas i bilagorna 4 och 5 till det reviderade film- och videoavtalet. Det finns dock enligt vår mening anledning att påpeka det angelägna i att nämnden ges offensiva uppgifter med bl. a. möjligheter att initiera olika angelägna film- och videopolitiska insatser förutom att fördela olika former av bidrag. Detta har framförts i flera av remissvaren över nämnda utredning.

En ny sammanslagen nämnd bör ha en god representation av de olika intressen som finns inom film-, bio- och videobranschen. Det är inte minst angeläget att företrädare med särskilt intresse för barn- och ungdomsfilm ges plats i den nya nämnden.

Stöd småbiograferna — lokalen och utrustningen

Goda visningsmöjligheter i bra lokaler över hela landet är ett viktigt film- och biopolitiskt mål. Det särskilda anslag för stöd till biograferna som återfinns i det reviderade avtalet hälsar vi med tillfredsställelse.

Av Svenska Filminstitutets anslagsframställan för budgetåret 1989/90 framgår bl. a. att under det gångna budgetåret stängdes 18 biografer och att det ”i en del av fallen blev den sista biografen i kommunen som försvann. Av landets 284 kommuner saknar numera 8 biografer. Samtidigt öppnades nya filmstäder i t. ex. Luleå och Linköping och antalet biografer i större orter ökade från 380 till 396. Det innebär att totalt minskade biografanta-

let endast med 2, men med en tydlig utveckling mot att biografen blir ett storstadsfenomen.”

Mot. 1988/89
Kr330

För att säkerställa att hela Sveriges befolkning har tillgång till en bra biograf inom rimligt reseavstånd behövs därför statliga insatser.

Biografutvecklingen är starkt beroende av faktorer som tillgången till bra film och engagerade filmvänner runt om i landet. Bland biografägarna pågår ett intressant och angeläget utvecklings- och förändringsarbete t. ex. Folkrörelsebio som pågår i regi av Samlingslokalorganisationernas samarbetskommitté samt Folkets Husföreningarnas ”Rädda 100 Biografer”.

Vi vill också poängtera att landets kommuner, inom ramen för sitt kulturpolitiska engagemang, bör kunna ta ett ökat ansvar för den lokala biografen och kvalitetsfilmen. En utbyggd samverkan mellan den lokala biografen, visningsorganisationer och kommunen bör kunna bidra till en sådan positiv lokal utveckling. I många fall handlar det förmodligen inte om några ytterligare kommunala pengar utan om att bättre använda de resurser som idag satsas på att t. ex. låta barn och ungdomar se bra film under skoltid.

Stöd småbiograferna – bra film snabbare!

Det är ett viktigt kulturpolitiskt delmål att inte bara befolkningen i våra storstäder skall få se bra film när den är aktuell.

Enligt Svenska Filminstitutets anslagsframställan för budgetåret 1989/90, har drygt 800000 besökare haft möjlighet att se 26 filmer på biografer i mindre och medelstora orter just genom paralleldistributionen. Det kraftigt ökade anslaget för denna form av distribution av film skapar också goda förutsättningar för att kopior tas fram av filmer som kanske inte kan räknas till ”säkra” kassafilmer eller liknande. S. k. smalare filmer kan säkert genom bl. a. ett aktivt lokalt publikarbete finna sin publik.

Stöd småbiografernas – visningsnämndens roll

Enligt budgetpropositionen (sid 424) kommer parterna under våren 1989 att överlägga om den närmare utformningen av stödformerna under punkt G Stöd till produktion och distribution av värdefulla videogram och punkt H Stöd till biografer. Med anledning av detta vill vi poängtera vikten av att former skapas för den nya visningsnämnden att delta i fördelning av detta stöd. Det framhålls t. ex. speciellt i Svenska Filminstitutets anslagsframställan att ”Satsningen på filmkulturell verksamhet bland barn och ungdom som värriksdagen 1988 beslutade om är en mycket viktig filmreform för att väcka intresse för och kunskap om värdefull film. Den kan också indirekt påverka biograf-situationen på en del orter.” Nämndens ansvar och övriga uppgifter är också skäl till att den nya nämnden också bör ha ett visst inflytande över stödet till småbiograferna.

Distribution av värdefulla videogram

Mot. 1988/89

Kr330

I det nya avtalet återfinns i princip ett nytt anslag, "stöd till produktion eller distribution av värdefulla videogram".

I en särskild motion hemställer vi om lagstiftning om förhandsgranskning av videogram.

Det krävs dock inte bara restriktiva insatser kring användningen av video, utan också positiva åtgärder för att låta videogram av innehållsmässigt god kvalitet komma många människor till del. Det reviderade film- och videoavtalet kan bilda en god grund för offensiva och positiva insatser för värdefulla videogram.

Vi finner starka skäl som talar för att den nya nämnden ges ett aktivt inflytande över insatser för att främja visning och spridning av värdefulla videogram:

Visningsnämnden för film och video fördelar för närvarande stöd till försöksverksamhet med video i vilket ingår bidrag till utveckling av nya former för visning och distribution av videogram. Dessutom är det enligt bestämmelserna för import- och lanseringsstöden möjligt att få bidrag till import och lansering av bra film på video. Ett samlat statligt stöd till visning och spridning av värdefull film och videogram är att föredra framför den uppdelning och splittring av resurserna som kan bli följden av regeringens och parternas förslag i nytt film- och videoavtal.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anføres rörande de små och medelstora biografernas situation,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anføres rörande distribution av värdefulla videogram.
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anføres rörande nämndens sammansättning och uppgifter.

Stockholm den 25 januari 1989

Jan Hyttring (c)

Stina Gustavsson (c)